

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติในการทำโครงการของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทับปุดวิทยา โดยใช้กิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

The Development of Learning Behavior and Attitude in Project Learning Using The Project Learning Through Local Wisdom Camp

ชื่อนักวิจัย

สุดี ผลงาม

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2551

ประเภทของงานวิจัย

หลักสูตรและการเรียนรู้

คำสำคัญ

พฤติกรรมการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดสาระสำคัญในการจัดการศึกษาไว้ในแต่ละมาตราอย่างชัดเจน อาทิ มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ประการสำคัญในมาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ ตลอดจนการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นให้สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อและให้

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

โรงเรียนทับปุดวิทยา อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและมุ่งพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยนำผลการประเมินมาตรฐานการศึกษามาเป็นประเด็นหลักในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ซึ่งจากผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาพบว่า นักเรียนมีปัญหาในการคิด ทักษะการจัดการและการทำงาน ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความสนใจและมุ่งหวังที่จะพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติที่ดีต่อการทำโครงการ จึงได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของโรงเรียนทับปุดวิทยาในการจัดการเรียนการสอนโครงการพบว่า ภายใต้อ่อนและอุปสรรคโรงเรียนยังมีจุดแข็งและโอกาสที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จึงได้จัดกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นขึ้นเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทับปุดวิทยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา/ที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรา 7 มาตรา 24 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
2. ทักษะกระบวนการคิดและกระบวนการทำงานนำไปสู่การทำโครงการ
3. การจัดการกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 จัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมของการพัฒนาตามศักยภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนต้องมีความรู้ ทักษะ/ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
 - 3.2 การจัดการเรียนรู้ต้องกำหนดเป็นงาน โดยแต่ละงานต้องฝึกฝนผู้เรียนตามโครงสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 - 3.3 การบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานตามกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เช่น กระบวนการทำงาน กระบวนการคิด กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ฯลฯ จนเกิดทักษะในการทำงาน และได้ชิ้นงาน รวมทั้งสร้าง พัฒนางาน และพัฒนาวิชาการใหม่ๆ
 - 3.4 จัดการเรียนรู้ได้ทั้งภายในชั้นเรียน นอกชั้นเรียน โดยจัดในสถานปฏิบัติงาน แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ สถานประกอบการอาชีพอิสระ ฯลฯ
 - 3.5 จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนกำหนดงานที่มีความหมายกับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ ความสำคัญ เห็นคุณค่ายอมทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

3.6 จัดการเรียนรู้โดยผู้สอนต้องคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ ความพร้อมทางร่างกาย อุปนิสัย สติปัญญา และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

4. eworkงานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. การจัดการค่ายแบบบูรณาการ

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Pre - Experimental Designs) ศึกษาเฉพาะกรณี โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบคือ One - shot case study เพื่อเก็บข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ และรูปแบบ One group pretest - posttest design เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในการทำโครงการ โดยวัดเจตคติในการทำโครงการก่อนเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 สัปดาห์ และหลังจากเสร็จสิ้นการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายฯ อีก 1 ครั้ง

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด 2) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งปรากฏผลตามสมมุติฐานที่วางไว้ดังนี้ 1) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ ร้อยละ 87.37 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 2) นักเรียนมีเจตคติหลังการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น สูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ และเจตคติในการทำโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทับปุดวิทยา โดยใช้กิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการนำกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาโครงการมาบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นตามผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง โอกาส จุดอ่อน และอุปสรรค มาจัดกิจกรรมที่เน้นสภาพจริง ความสนุกสนาน ผีกทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงานด้วยกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับวัย ความต้องการ ความสนใจของนักเรียน พบว่าหลักสูตรกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้และเจตคติในการทำโครงการของนักเรียน นำเสนอกิจกรรมฐานการเรียนรู้ด้านวิชาการ นันทนาการ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้ของท้องถิ่น สนุกกับการใช้ ICT ในการสืบค้นข้อมูล เน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน การบูรณาการเทคนิคการนำเสนอผลงาน เน้นการออกแบบกิจกรรมฐานการเรียนรู้ตามหลักการจัดการค่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และอยู่บนพื้นฐานของกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจนหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนทับปุดวิทยา ลักษณะของกิจกรรมมีการบูรณาการแบบองค์รวม เน้นประสบการณ์ตรง นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนสามารถตรวจสอบ ปรับปรุงงานเป็นระยะๆ ผีกทักษะกระบวนการทำงาน กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหาเสริมสร้างเจตคติในการทำโครงการ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1. การจัดการกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการ ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น จะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหา สภาพทางกายภาพของท้องถิ่น ความต้องการของนักเรียนและชุมชน ควรมีการวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis เพื่อให้ได้ข้อมูลจำเป็นก่อนการตัดสินใจ

2. กิจกรรมที่ใช้ในแต่ละฐานต้องเหมาะสมกับวัย ระดับวุฒิภาวะ เน้นกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด การมีส่วนร่วม และการจัดการองค์ความรู้

3. ควรมีการวิจัยผลการใช้หลักสูตรกิจกรรมค่ายเรียนรู้โครงการผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด หรือใช้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มอื่นๆ

www.thaiedresearch.org